

viettä kesänsä, kuin kaupungin laitapaikat ovat, on luonnollista se, että lapsen herkkään mieleen syöpyy niitä paheita, joiden keskellä hän liikkuu. Kuinka hartaasti eivätkö tuhannet työläisperheiden äidit ja isät toivo ja taistelekin sellaisen yhteiskunnan toteuttamiseksi, jossa kesän tulo on kaikille lapsille samanlainen, yhtä hyvä tai yhtä huono ja epäedullinen. Sellaisen yhteiskunnan puolesta, jossa ei tehdä eroa köyhän ja rikkaan lapsen välillä, vaan kaikkien lapset ovat samassa arvossa.

Tätä ajatella, johtaa se varmaankin monien työläisperheiden isien ja äitien ajatukset siihen.

Kuinkahan Neuvosto-Venäjä on järjestänyt lasten kesälomakysymyksen?

Tämän kirjoittaja pyytää lukijaa seuraamaan kansansa sitä kesänsä, joka omakohtaisen havainnon perusteella esitetään lasten kesän vietosta Neuvosto-Venäjällä.

Suurkaupunkien ympäristöillä sijaitsevat huvila-asutukset sekä maaseuduilla sopivilla paikoilla suuret ja mahtavat tilat on Neuvosto-Venäjällä omistettu lasten kesäsiirtoloiaksi, tahi työläisten lepokodeiksi.

Siellä missä siis entisen Venäjän mahtava porvaristo on viettänyt kesänsä, siellä viettää nyt kesänsä todelliset niiden rakennuksien omistajat, työläiset ja heidän lapsensa.

Pietarin kaupungin läheisyydessä on Paulowski-niminen huvila-asutuspaikka. Sinne on tunnin junamatkan kaupungista. Paikka on luontonsa puolesta mitä sopivin ja ihanin kesän ajaksi. Siellä on paljon komeita, toinen toistaan siitä kilpailevia rakennuksia. Onpa eräskin linna, jonka sanotaan olevan komeimman koko Euroopassa.

Kaikki rakennukset ovat mitä kauniimman puutarhan ympäröimänä. Huvila-asutusalueella riitelevät tasaiset tiet, jotka vartijoina ja tien oppaana pitävät komeita etelän lehtipuita. Täällä ovat kesänsä ennen asuneet Pietarin rikkaimmat.

Nyt siellä asuvat kesänsä Pietarin työläisten lapset.

Tämäkin kesän ajaksi on niihin huviloihin tullut "kesävieraita" ei vähemmän kuin 5,000 lasta!

Lastenkodit eivät ole avattu ainoastaan venäläisille lapsille, vaan muitakin kansallisuuksien lapset saavat siellä viettää kesänsä. Kierrellessään huvila-asutusalueella, saa asiantuntijalta kuulla selostuksen siitä, missä rakennuksessa on minkin kansallisuuden lapsia. Niiden joukossa on m.m. suomenkielisiä puhuvien työläisperheidenkin lapsia.

Pysähdymme hetkeksi siihen rakennukseen, jossa on suomalaisten lapsia, koska kielen puolesta pääsemme helpommin tutustumaan lasten kesänviettoon tällä upealla alueella, jossa ennen laiskotteleva porvariluokka on viettänyt kesänsä.

Kahdessa kaksinkerroksisessa puurakennuksessa asuu suomenkielisiä puhuvien työläisten lapsia. Rakennukset ovat kaikilta kulmiltaan puiden peittämät. Pihamaallakin, joka on rakennuksien keskellä on muutamia isohkoja koivuja ja pieni vihannepuutarha, joka on lasten työtä.

Päästyämme rakennuksen pihamaalle, tapaamme lasten opettajan тов. Lyyli Latukan, joka on hyvin tunnettu Suomen työläisille.

Istuudumme nurmikolle ja niin saamme kuulla selostuksen siitä kuinka lasten kesänvietto on Neuvosto-Venäjällä järjestetty. Häneltä kuulemme selostuksen siitä uudesta kouluohjelmasta, jota täällä toteutetaan, ja jonka ohjelman kuuluvat nämä lastentarhatkin. "Työkoulun" johtavista periaatteista saamme lyhyen ja asiallisen selostuksen. Kouluohjelman mukaan tulee eri-ikäisten lasten kesäloman aikana harrastaa niitä opinnoita, joita talvitaudella on luokalla opiskeltu. Uuden koulun tulee olla työkoulun, selittää toverimme meille työhönsä innoituneena. Mutta se ei

muolostu lapsien voimille ylivoimaiseksi, vaan sellaiseksi, joka lapsen omintakeista ajatuskykyä, huomiokykyä, täsmällisyyttä ja neuvokkuutta on omiaan kehittämään. Näissä lastentarhoissa pyritään lasten luontaisia taipumuksia saamaan hereille. Tekeillä lasten kanssa retkiä luonnossa ja tutustuttamalla heitä ympärillä olevaan luontoon, sekä vapaan muovailun avulla piirustuksessa, veistossa, värien tuntemisessa ja savesta muovailemisessa, saadaan lasten omintakeista ajatus- ja toimintahalua virityksi.

Isommille oppilaille, 8—13 vuotiaille, on määrätty oppitunnit päivää kohden, eri ammattien tutustumiseen että muihin koulun varsinaisiin opetusaineisiin, sekä lisäksi luonnossa retkeilemiseen. Nämä oppilaat saavat keskuuteensa perustaa myöskin oman opintopiirin, johon kuuluvat, oman lehden toimittaminen, urheiluseurat, näyttelmä- ja huvitoimikunnat, kuorot ja orkesterit. Kaikkien näiden toimintaa valvoo koulun johtokunta ja opettaja.

Vanha koulu kasvatti täälläkin niinkuin se vielä sitä tekee kaikissa kapitalistisissa maissa uskollisia alamaisia ja työtätekevän luokan, köyhälistön halveksijoita. Uusi koulu kasvattaa lapsista tulevaisuuden yhteisyyden hyväksi työskenteleviä yksilöitä, jotka yhteiskunnallisen kokonaisuuden palvelemiseen kykynsä ja voimansa uhraavat.

— Kuinka on lasten vaatetuskyky järjestetty? kysymme innoituneelta opettajaltamme.

Lasten vaatuksesta, heidän ravinnostaan, koulunajalla tarvittavista välineistä, sanalla sanoen kaikista, "lasten ylläpitoon ja koulutukseen kuuluvista, huolehtii Neuvosto-Venäjä", rientää opettajamme meille heti selittämään. Ei täällä työläisvanhempien tarvitse huolehtia siitä, millä lapsensa vaatettaa kun heidän kesäksi maalilehettä. Sen tekee valtio. Se huolehtii jokaisen lapsen vaatetamisesta ja muustakin niin hyvin, kuin se tällä hetkellä sitä suinkin kykenee tekemään. Työläisten lapset ovat tämän työläisvaltion johdossa olevien henkilöiden sydämellä. Miksi? Siksi että työläisten lapset ovat jääneet kapitalistisessa yhteiskunnassa kaikista osattomaksi, josta omistavan luokan lapset ovat tulleet osalliseksi. Siksi työläisten valtio tahtoo suurimman huomionsa kiinnittää oman luokkansa hyväksi.

Keskustelumme tästä siirtyy Suomen työläisten lasten nykyisiin oloihin.

Suomen kapitalistinen valtio ei voi koskaan huolehtia työläislapsista niin kuin sen tekee Neuvosto-Venäjä. Kapitalistisen valtion huolenpito köyhälistön lapsista on ainoastaan "armonmurujen" antamista. Työläisten valtiossa se tulee olemaan niin, että lapsille kaikki, kaikki, kaikki, ja vasta sen jälkeen saavat aikuiset elämiseensä tarvittavia tarvikkeita.

Ennenkuin lähdemme lasten kanssa nurmikolle leikkiä yömyään, tutustumme lasten huoneisiin rakennuksessa.

Kaikkialla vallitsee puhtaus ja järjestys. Lasten omintakeisen työn tuloja näkee seinillä olevissa tauluissa ja pienissä käsitöissä, joita tytöt ovat valmistaneet.

Riennämme lasten kanssa nurmikolle, joka on heidän jokapäiväinen leikkipaikkansa. Siellä leikki toisensa jälkeen leikitään. Kilpaakin lyövät lapset siitä, kuka ensimmäiseksi ehtii uuden leikin ehdottamaan. Lasten ilo ja riemu täyttää ilman.

Se kesä, jota Venäjän työläisperheiden isät ja äidit niin hartaasti odottivat ja taistelivatkin vuosikymmeniä lastensa hyväksi, on nyt vihdoinkin toteutunut.

Se kauan odotettu kesä on vihdoinkin tullut!

Milloin kaikki köyhälistön lapset saavat viettää kesänsä niin, kun sen

nyt viettävät monet Venäjän köyhälistön lapset?

Sen odotettu kesän täytyy jo pian tulla koko maailman köyhälistön lapsille!

Lastentarhasta käynyt.

NAISTENPÄIVÄN VIETTO NEW YORKISSA

New Yorkin osaston agitatsioonikomitea oli järjestänyt naisten päivän vieton t. k. 13 päiväksi. Ohjelmassa oli avauspuhe toveritar Hilja Kuokkaelta. Lyhyessä mutta paljon sisältävässä puheessa puhuja mainitsi naisen orjuutetusta asemasta kapitalistisessa yhteiskunnassa ja siitä että naisen täydellisen vapauttamisen ehtoina ovat yksityisomistuksen poistaminen ja naisen saattaminen osalliseksi yhteiskunnalliseen työhön yhteiskunnassa, jossa ei ole yksityisomistusta. Porvarillinen naisliike on yrittänyt parantaa naisen asemaa mutta on sen toiminta päätynyt aina siihen, missä kapitalismia edut ovat alkaneet. Toinen Internationale piirsi lippunsa naisen vapauttamisen julistaen samalla, että porvarillisella naisasialla ja työläisnaisten pyrkimyksillä ei ole mitään yhteistä vaan että taistelun on käytävä eri leireissä. Toinen Internationale ei kuitenkaan velvoittanut eri maiden sosialistisia puolueita toteuttamaan tätä aatetta. Kansainvälistä naisliikettä se ei ottanut elimeiseen yhteyteensä. Kussakin maassa saivat työläisnaiset vain sen verran parannuksia ja vaatimuksiaan esille, minkä itse ajoivat. Kapitalismi on särkenyt porvarillisen perheen. Nainen on joutunut teollisuuden palvelukseen, jossa hän joutuu kiinteään yhteyteen osastotovereidensa kanssa ja luomaa oman asemansa. Venäjän työläisnaiset lähtivät naisten päivänä 1917 hikkeelle vaatimaan leipää. Meidän tulee seurata heidän päättävistä toimintaansa. Tänä päivänä seisoo venäläinen työläisnainen osottamassa meille miten sosialistista yhteiskuntaa rakennetaan. Meidänkin on kyötävä ratkaisemaan kantaamme nykypäivien kysymyksiin. Lähiaikoina tulee osastossamme ratkaistavaksi kummalla puolella tulinjan me olemme. Naisten on silloin osattava valita selvä luokkataistelu.

Puheen jälkeen lausui toveritar Linda Ikonen varsin ansiokkaasti Aku Päivien kirjoittaman naisten päivän runon ja toveritar Olga Halme esitti yksinlaulua, jotka esitykset palkittiin vilkkaalla käntentaputuksella.

Juhlapuheen piti toveritar Anna Leppänen. Puhuja mainitsi miten viime vuosien maailmantapahtumat ovat pakottaneet kansainvälisen työväenliikkeen tarkistamaan ja uudelleen punnitsemaan entiset periaatteensa ja menettelytapansa. On pohdittu köyhälistön diktatuuria, neuvostovaltaa. On väitely siitä, mihin yhteiskuntaluokkiin työväestön vallankumousta suorittaessaan on nojaututtava. Yksi kysymys on kokonaan jäänyt syrjään. Se on kysymys naisten merkityksestä köyhälistön ratkaisussa taistelussa ja vieläkin enemmän — uuden yhteiskunnan rakentamisessa. Nainen ei ole ainoastaan kapitalismin orja, miehen, joka lisäksi miehen orja, miehen, joka perheessään muodostaa porvariston, naisen jäädessä köyhälistön asemaan. Lapset perheessä ovat kuin Moskon 21 ehtoa opportunisteille, jotka sanovat, että ne sopii vain Venäjälle. Mieskin sanoo lasten hoitamisen sopivan vain naisille ja sen vuoksi pitää etuoikeutensa käydä kokouksissa, naisen jäädessä kodin neljän seinän sisälle, jossa hän saa yhteiskunnalliset tietonsa vain miehensä näkökulmalta. Nykyatka vaatii jo naistenkin astumista ulos komeroistaan. Toinen Internationale aikana me vaadimme kapitalistiselta yhteiskunnalta parannuksia jättäen niiden to-

teuttamisen porvareille. Kolmas Internationale on teon toiminnan Internationale. Se osoittaa, että meidän on varustauduttava tätä nykyä jo siihen, että me itse osaamme panna toimeen vaatimuksemme ja myöskin valvomaan niiden toteuttamista. Venäjä antaa meille opetuksia siitä, että työväestön täytyy itsensä toimia ja mitä paremmin ja mitä aikaisemmin me olemme valmistuneet siihen, sitä menestyksellisempää on työmme ratkaisun hetkellä. Vallankumousta ei suoriteta yksistään **kuolemalla**, barrikaadi- tai rintamatoteluissa, sitä varten on myös varustauduttava **elämään** — uuden yhteiskunnan rakentamiseksi. Rakennustyössä samoin kuin rintamatotelmassa muodostavat naiset reservijoukon, jota ilman taistelussa ei tulla toimeen. Tämän reserviarmeijan harjoittamisen on Kolmas Internationale ottanut tehtäväkseen perustamalla yhteyteensä erikoisen naisliikkeen. Naisten on innolla seurattava opetuksia, joita Venäjän köyhälistö kaikkien maiden työläisille antaa, eikä pelättävä, että saamme liaksi tietoja, kuten eräät vastavallankumoukselliset ainekset suomalaisessa järjestössä pelkäävät. Naisten on valistettava itseään niin, että ratkaisevalta hetkellä kun kapitalismia kuljetaan lopputilitykselle, he voivat astua samassa tahdissa miestoverien kanssa.

Puheen jälkeen seurasi toveritar Sanni Nuorteva esittämänä melodrama "taistelutoveri", jonka on kirjoittanut Anna Leppänen. Esitys palkittiin vilkkaalla suosionosoituksilla, jonka kuluessa huudettiin esille lauseja ja tekijä, joille ojennettiin kukkavalkot punaisista ruusuista. Viimeisenä numerona ohjelmassa oli kuunnelma: Dubs ristikköjen takana.

Juhlusta lähetettiin sähkösanoma Suomen vasemmistososialistisille naisille osaston osoitukselliseksi virkavalan viime aikoina toimittamien nais-toimistojen vangitsemisista.

Agitatsioonikomitean puolesta ilmoitettiin, että naisten juhlan viettämisestä oli osaston noskelaisen puolelta koetettu kaikki keinoin estää ja että hommassa on erikoisesti kunnostautunut osaston jäsen Vilho Hedman, joka tekemällä syytöksen juhlapuhujaksi pyydettyä Anna Leppistä vastaan "puoluerikoksesta", koetti saada Leppänen erotetuksi puolueesta ennen juhlaa. Sen lisäksi oli Hedman Raivaajan uutistoimiston hoitajana omavaltaisesti pyyhkäänyt pois ohjelmasta juhlapuhujan nimen.

Tällainen harvinaisuuden harjoittaminen herätti yleisössä oikeutetun suuttumuksen ja kun ohjelman esittäjä ilmoitti, että useat naistoverit olivat kehoittaneet lausumaan paheksimisensa ja vastalauseensa herralle Vilho Hedmanille menettelynsä johdosta, otti yleisö, (joitakin noskelaisia lukuunottamatta) ilmoituksen vastaan kulkuvilla känten taputuksilla. Kummin Kaima.

SÄHKÖSANOMA SUOMEN VASEMMISTOSOSIALISTISILLE NAISILLE.

New Yorkin a. s. osaston naisten päivän juhlasta t. k. 13 p:nä lähetettiin seuraava sähkösanoma Suomen sos. dem. Naisliitolle (vasemmistolle):

"Me New Yorkin suomalaiset työläisnaiset kokoontuimme viettämään kansainvälistä köyhälistönaisten valituspäivää lausumme osanotomme niiden innokkaiden naistoverien menetyksen johdosta, jotka virkavalta viime päivinä keskuudestamme on vankeilohinsa teljennyt. Seisokaa lujina ja murtumattomina. Koko maailman köyhälistö on teidän kanssanne. Seuraamme innolla toimintaanne."

— Kenelle ei vielä tule Toveritar, kiiruhtakoon tilaamaan sen heti!